

ДЕЯКІ ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНИХ КОСМІЧНИХ ЗАКОНОДАВСТВ

Об'єктивна необхідність правового врегулювання системи суспільних відносин між державами і міжнародними організаціями, що складалася у надзвичайно важливій для долі усього світового співтовариства галузі дослідження та використання космічного простору, призвела до започаткування й нової галузі міжнародного публічного права - міжнародного космічного права.

Подальша комерціалізація та приватизація космічної діяльності, утворення світового космічного ринку, все більше залучення прикладних видів космічної діяльності в різних країнах для вирішення своїх нагальних проблем і глобальних проблем людства безпосередньо відбиваються на стані та характері відповідних національних правових систем. Отже не дивно, що за висновками ЮНІСПЕЙС-III норми національного законодавства вже впливають і мають здійснювати дедалі більший вплив на правове регулювання сучасної космічної діяльності.

На відміну від повітряного та морського права, правове регулювання в космічній галузі було започатковано не з прийняття державами національних правових актів, а з розроблення та запровадження у відносинах між собою норм саме міжнародно-правового характеру. Це наклало суттєвий відбиток на становлення та розвиток національних законодавств з питань космічної діяльності, які переважно є похідними відповідно до основних договорів з космосу.

З іншого боку, підтримка такої високотехнологічної галузі як космічна та адекватне правове регулювання відповідних суспільних відносин на національному рівні життєво важливі і для окремої країни, отже, держава активно сприяє їх розвитку шляхом державного управління, державного фінансування відповідних проектів і програм, безпосередньої участі в організації та координації їх проведення

Враховуючи особливості розвитку космічної діяльності на сучасному етапі та проблеми її регулювання, в рамках національного законодавства кожної країни мають міститися норми, які б врегульовували проблемні питання комерційної космонавтики, у тому числі й з огляду на їх комплементарну (доповнюючу) щодо норм міжнародного права роль у таких напрямках як: державне регулювання космічної діяльності, в першу чергу запровадження дозвільного (ліцензійного) порядку доступу до неї; обов'язкове страхування окремих видів космічної діяльності; сертифікація і реєстрація космічної техніки; захист інтелектуальної власності; державна підтримка комерціалізації технологій; контроль за нерозповсюдженням ракетних технологій; запобігання засміченню космічного простору тощо).